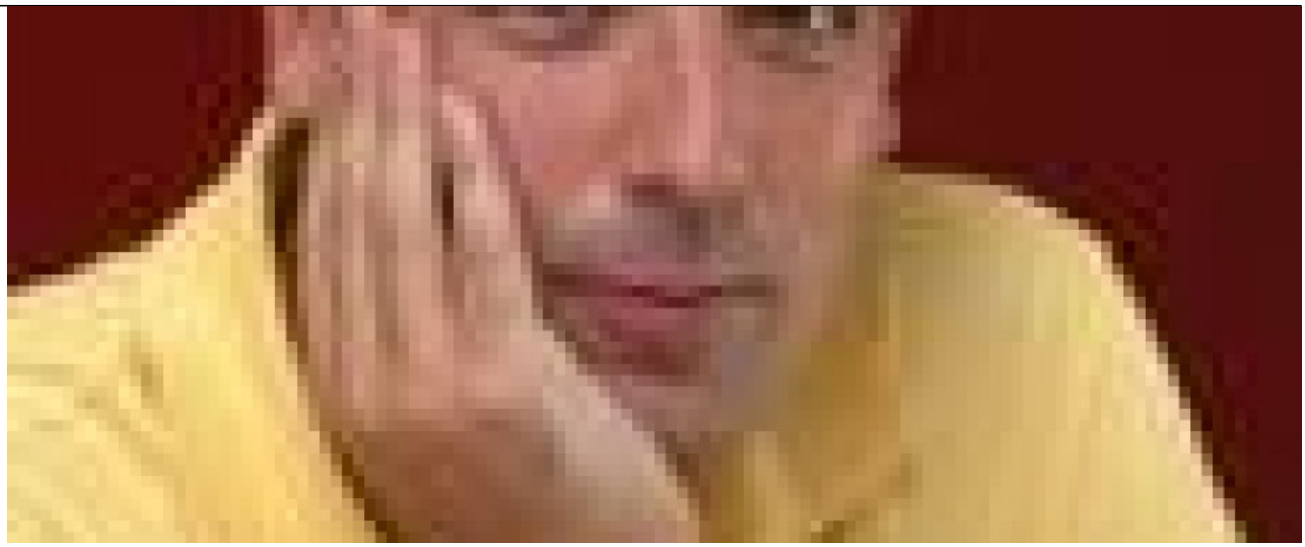

Török Gábor elemez - Apokalipszis holnap

2013 október 25. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Vannak reménytelen küzdelmek: számomra az egyik ilyen annak elmagyarázása és elfogadtatása, hogy az elemz? politikai véleménye, reménye és vágya nem része az elemzésnek.

Nem azért, mert ezek ne lennének fontosak, hanem azért, mert hiszek a politikai vélemények szabadságában és a választók egyenl?ségében.

Az elemz?nek ugyanis ezen a téren nincs sem hozzáadott értéke, sem el?joga: véleménye, reménye és vágya pontosan annyira értékes, mint bármely más állampolgáré. Amikor tehát elemz?ként beszélek, törekszem arra, hogy ne a saját értékrendem, ízlésem, hanem a politikáról szerzett tudásom vezessen, nem igazságosztó akarok lenni, hanem valaki, aki segít megérteni az eseményeket.

Az értékrend, az ízlés persze nem levetk?zhet?, olykor átüt, néha látszik, mégis, én elemz?ként els?sorban elemezni és nem támogatni vagy ellenezni akarok. Ugyanakkor be kellett látnom, hogy id?nként lehet, s?t talán kell is kivételt tenni. Ahogy 16 évvel ezel?tt is inkább arról beszéltem, hogy mit tartanék helyesnek, kívánatosnak, ebben a mostani bejegyzésben is erre teszek kísérletet. Akinek könnyebb úgy olvasni az elemzéseket, ha a fejében szerepl? skatulyákban el is tudja helyezni a megszólalót, talán ez segítség lehet.

Vágjunk a közepébe: a magyar politikai közösség állapota elkeserít?, lehangoló. Nem, nem azért, amir?l a híradások szólnak. Nem azért, mert diktatúra épül az országban. Nem azért, mert Orbán Viktor kivezeti az országot Európából. S nem is azért, mert az ellenzék impotens és képtelen az összefogásra.

El?ször is: szó sincs diktatúráról. Egy kétharmados többséggel rendelkez?, egy kézb?l irányított politikai er? elment a falig, elfoglalt mindent, amit lehetett, mai tudása alapján megpróbálta a saját képére formálni a szabályokat, de nem tett semmi olyat, ami megakadályozhatná, hogy egy komoly társadalmi támogatottsággal rendelkez? ellenzék kiüthesse a kezéb?l a hatalmat. El?bb-utóbb ki is fogja, de attól még nincs diktatúra, ha ez nem 2014-ben történik meg. Amúgy akár még akkor is megtörténhet.

Másodszor: Orbán Viktor sehová sem akarja vezetni az országot, neki itt pont jó helyen van. Az elmúlt két és fél évtized legpolitikusabb politikusa igazán semmi mást nem akar, csak azt, hogy megmaradjon a támogatottsága és ezzel a hatalma. Úgy m?ködik, mint minden sikerre vágyó politikus: próbálja irányítani a közhangulatot, de még inkább arra figyel, arra koncentrál, amire a választói rezonálnak. Történeteket épít fel, meséket mesél, olykor meglep? lépéseket is tesz, de alig akadt olyan döntése, amire ne lett volna valamilyen el?kép, példa, precedens az elmúlt két évtizedb?l, legfeljebb a bátorság vagy a politikai konstelláció hiányzott. Orbán kétségtelenül kiválóan érti a politika játékszabályait, de egyrészt sokat dolgozott azért, hogy politikai oldalán belül mára valóban leválthatatlan vezér legyen, másrészt pedig elképeszt?en szerencsés, hogy éppen akkor ért a csúcsra, amikor a baloldal a szétesés közelébe került.

S harmadszor: hol van az megírva, hogy az ellenzéknek választást kell nyernie? Bár népszer? a következmények

nélküli országról szóló toposz, a politikában mindennek van következménye – legfeljebb a felel?sség kérdése nem világos azonnal. Bizonyára sokan boldogabbak lennének, ha a választásokra el?állna valamilyen ellenzéki egység, a konfliktusok, a hatalmi küzdelmek nem megspórolhatók. 1997-ben pontosan ugyanez volt a helyzet, csak éppen a jobboldalon: a Fidesznek elképeszt?en komoly feladatot jelentett, hogy az MDF-KDNP-FKGP hármas mellett vezet? szerepre tegyen szert. Lehet persze fanyalogni azon, ahogy a szövetségesek szép lassan elt?ntek, beépültek, de az egység létrehozása politikai teljesítmény, magától soha nem állt volna el?. Ha ma a baloldalon ezt még nem látjuk, az els?sorban amiatt van, mert ezt a munkát még senki sem végezte el: vagy az id? volt kevés, vagy a tehetség, ez majd kiderül.

De már sokat is beszéltem a mai szerepl?kr?l, a f? állításom ugyanis ebben az írásban az, hogy ezek a politikusok epizódisták és ezek az események epizódok. Van aki és ami fontosabb, más kevésbé, de a bajaink forrása nem Orbán, nem Mesterházy, nem Vona, nem Bajnai és nem is Gyurcsány. Ahogy kit érdekel már az, hogy hogyan is volt mindez 1997-ben, mit akart Torgyán, miért volt fontos a Tocsik-ügy, vagy éppen mi volt Horn célja, pár év múlva a mai viták is érdektelenek lesznek, mert új szerepl?k és új ügyek lelkesítenek és dühítenek majd minket. Igen, igen, el?bb-utóbb Orbán is elmegy majd, visszavonul vagy megbukik, s akkor új id?számítás kezd?dik a jobboldalon, talán még az egység is megkérd?jelez?dik, s talán kezd?dik minden – ha nem is el?r?l, de újra.

Mi hát akkor a probléma? Sajnálom, de az a helyzet, hogy mi vagyunk a probléma. Miattunk lesz minden rosszabb, akár Orbán a vezér, akár Lázár, Rogán vagy éppen Mesterházy. A politikusok ugyanis tanulnak: bárki is nyer majd legközelebb, vagy azután, a leckét már megtanulta. Ha teheti, ugyanúgy fog kormányozni, mint Orbán. Professzionálissá vált a politika – mondjuk finomkodva, ami annyit jelent, hogy ma már minden hivatásos politikus tudja, hogy mir?l szól a hatalomgyakorlás. Hogyan kell megosztani, félelmet kelteni és reményt adni, hogyan kell üzeneteket megfogalmazni és minden csatornán szajkózni, leegyszer?síteni és adagolni, terelni és beállítani – ismernek minket, tudják, hogy mi lesz sikeres és mi nem m?ködik. Vannak persze tehetségesebbek és ügyetlenebbek, de aki választást nyer, ugyanezt a játékot szeretné majd játszani. Értem én, hogy nem elhanyagolható a különbség abban, hogy ki kinek akar megfelelni, kinek ad és kit?l vesz el, de a lényeg ugyanaz: ebben az országban a politikai logika fog uralkodni, bárki is lesz hatalmon – vagy éppen ellenzékben.

A politikai logika, amelynek felismerése az egyik legnagyszer?bb dolog, ami az elmúlt években velünk történt. Hogy létezik, hogy van ilyen, s hogy nincs a politikában királyi út, hogy nem megkérd?jelezhetetlen „tények” és „igazságok”, hanem érdekek és értékek mozgatják a döntéshozót, s a politikus ma már nem levágja, hanem állandóan számolja a fejeket. A politika kivívta autonómiáját, lábra állt, érti a játékot, és ennek megfelel?en teszi is a dolgát. Bár tényleg lehetnének néha megenged?bbek, kicsit méltányosabbak, olykor hasonlíthatnának jobban egy államférfira, alapvet?en rendben vannak, azt és úgy teszik, amit és ahogy t?lük elvárható.

Ismétlem: a gond velünk van. S ami igazán nagy gond: mi leválthatatlanok vagyunk. Csak egy reményünk van, ugyanaz, amit 16 éve is gondoltam, akkor még kicsit más formában: a tanulás. Miért kellene változtatnunk? Mert ha nem értjük meg, ha nem tesszük meg, a politika bármire képes lehet, bármit megtehet – velünk vagy éppen ellenünk, vagy akár mindkett? egyszerre. Mindegy, hogy ki a miniszterelnök, ha nem értjük meg a játék tétjét és lényegét, nem lesz semmilyen ellener? a politikai logikával szemben. A helyzet ugyanis az, hogy ma nincs semmi: sem szakmai, sem civil, sem baráti, sem semmilyen. Itt még az ellener? is csak politikai lehet. Csak és kizárólag egyetlen rendez?elv létezik: a politika által kitalált és elképeszt? mennyiségben adagolt rend, rendszer. Amit vagy lelkesen átveszünk, vagy egy másik politikai szerepl?t támogatva aktívan ellenzünk, vagy passzívan ignorálunk. Az els? kett? a politika számára érdekes, az utóbbi érdektelen. A politika pedig szinte szabad kezet kap t?lünk: bármit mond, bármit tesz, ebben a hármas felosztásban fogadjuk: lelkesen átvesszük, aktívan ellenezzük, vagy passzívan ignoráljuk. Mindig, mindent.

Mi tehát a megoldás? Az, ha egyszer meglátjuk, hogy ez a logika, pontosabban ennek a logikának a mindenhatósága hová vezet. Tanulásnak nevezem ezt, de ma már azt hiszem, hogy ennek csak egy módja van: a tapasztalás. Jéghegy, pofon, szakadék, Apokalipszis, Armageddon kell ide. Hogy észhez térjünk, hogy belássuk, hová vezet az, amikor a politikát kizárólag a politikusokra bízzuk.

Vagy azért, mert egyáltalán nem foglalkozunk vele, lemondóan kivonulunk bel?le, vagy azért, mert megelégszünk a buta automata szerepével. Ha soha semmilyen kérdést nem teszünk fel saját politikai vezet?inknek, ha hagyjuk magunkat általuk jókra és rosszakra osztani, ha meg sem kíséreljük megérteni és elfogadni a másként gondolkodókat, ha elhisszük, hogy mindig és mindenben csak az egyik oldalnak lehet igaza, ha a politikai vezet?ket isteneknek képzeljük, ha a gondolataikat sajátunkként szeretjük, s ha képesek vagyunk gy?lölködve tekinteni egy másik magyar emberre csak azért, mert máshová szavaz, vagy éppen mást gondol a helyesr?l és a kívánatosról.

A politika csak akkor lehet más, bárki is a kormányf? és bármilyen nev? pártok ülnek is a parlamentben, ha észrevesszük, hogyan használnak ki minket saját céljaikra a munkájukat amúgy kétségtelenül egyre ügyesen végz? politikusok. Akkor valami megváltozik, megváltozhat. Addig viszont egyre rosszabb lesz, ebben biztos vagyok.

Mindenkinek jó szórakozást kívánok a választási kampányhoz. Amelyet innent?l elemezni fogok.

www.torokgaborelemez.blog.hu - A Flag Polgári Magazin partnere

Ajánló